

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel 12.12.2006
KOM(2006) 787 lõplik

2006/0276 (CNS)

Ettepanek:

NÕUKOGU DIREKTIIV

**Euroopa esmatähtsate infrastruktuuride identifitseerimise ja määramise ning nende
kaitse parandamise vajaduse hindamise kohta**

(komisjoni esitatud)

{SEK(2006) 1648}
{SEK(2006) 1654}

SELETUSKIRI

1) ETTEPANEKU TAUST

Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Euroopa Ülemkogu palus 2004. aasta juunis komisjonil koostada üldstrateegia esmatähtsa infrastruktuuri kaitseks. Komisjon võttis 20. oktoobril 2004. aastal vastu teatise "Kriitilise infrastruktuuri kaitse terrorismivastases võitluses", milles esitati soovitusel, kuidas tõhustada esmatähtsate infrastruktuuridega seotud terrorirünnakute ennetamist, nendeks valmisolekut ja nendele reageerimist Euroopas.

Nõukogu järeldustes selliste dokumentide kohta nagu "Terrorirünnakute ennetamine, nendeks valmisolek ja neile reageerimine" ning "ELi solidaarsusprogramm terroriähvarduste ja -rünnakute tagajärgede kohta", mille nõukogu võttis vastu 2004. aasta detsembris, toetati komisjoni kavatsust teha ettepanek Euroopa esmatähtsate infrastruktuuride kaitse programmi (EPCIP - *European Programme for the Critical Infrastructure Protection*) koostamiseks ning neis nõustuti sellega, et komisjon loob esmatähtsate infrastruktuuride hoiatusinfovõrgu (CIWIN - *Critical Infrastructure Warning Network*).

Komisjon võttis 2005. aasta novembris vastu Euroopa esmatähtsate infrastruktuuride kaitse programmi käsitleva rohelise raamatu, milles kirjeldati poliitikavalikud, kuidas komisjon saaks luua EPCIPi ja CIWINi.

2005. aasta detsembris kutsus justiits- ja siseküsimuste nõukogu komisjoni üles esitama EPCIPi käsitleva ettepaneku 2006. aasta juuniks.

Käesoleva direktiivi ettepanekuga esitatakse meetmed, mida komisjon kavandab Euroopa esmatähtsate infrastruktuuride identifitseerimiseks ja määramiseks ning nende kaitse parandamise vajaduse hindamiseks.

• Üldine taust

Euroopa Liidus on teatud arv esmatähtsaid infrastruktuure, mille kahjustada saamisel või hävimisel oleks mõjutatud kaks või enam liikmesriiki. On ka võimalik, et esmatähtsa infrastruktuuri kahjustada saamine ühes liikmesriigis mõjutab teist liikmesriiki. Sellised esmatähtsad infrastruktuurid, millel on riikidevaheline mõõde, tuleks identifitseerida ja määrata Euroopa esmatähtsateks infrastruktuurideks. Selleks tuleb kasutusele võtta ühine menetlus, millega Euroopa esmatähtsad infrastruktuurid identifitseeritakse ja mille abil hinnatakse vajadust parandada nende kaitset.

Riikidevahelise mõõtme tõttu oleks esmatähtsate infrastruktuuride nõrkuste, haavatavuse ja kaitsemeetmetes esinevate puuduste uurimisel kasu kogu ELi hõlmavast integreeritud lähenemisviisist, mis täiendaks liikmesriikides juba kasutusele võetud esmatähtsate infrastruktuuride kaitset käsitlevaid riiklikke programme ning annaks neile lisaväärtust. See lisaks väärtust ka ELi siseturu suutlikkusele olla jätkuvalt elujõuline ja suurendada heaolu.

Kuna erinevates valdkondades omatakse erinevaid esmatähtsate infrastruktuuride kaitse alaseid kogemusi, oskusi ja nõudeid, tuleks esmatähtsate infrastruktuuride kaitse suhtes välja töötada ELi lähenemisviis ning seda tuleks rakendada, võttes arvesse esmatähtsate

infrastruktuuride valdkondlikke iseärasusi, kõnealuse lähenemisviisi aluseks peaksid olema juba kasutuselolevad esmatähtsaid infrastruktuure käsitlevad valdkondlikud meetmed. Esmatähtsate infrastruktuuride kohta tuleb luua ühtne loetelu, sest see lihtsustaks esmatähtsate infrastruktuuride kaitset käsitleva erinevaid valdkondi arvestava lähenemisviisi rakendamist.

- **Vajadus ühtse raamistiku järele**

Ainult ühtse raamistiku abil on võimalik luua piisav alus esmatähtsate infrastruktuuride kaitse parandamiseks vajalike meetmete järjekindlaks ja ühesuguseks rakendamiseks ning, määratleda selgelt Euroopa esmatähtsate infrastruktuuride sidusrühmade vastavad ülesanded. Mittesiduvad vabatahtlikud meetmed oleksid küll paindlikud, kuid ei annaks selgust selles, kes mida teeb, ega oleks selge, millised on asjaomase Euroopa esmatähtsate infrastruktuuride huvirühmade õigused ja kohustused.

Euroopa esmatähtsate infrastruktuuride identifitseerimise ja määramise menetluse ning kõnealuste infrastruktuuride kaitse parandamise vajaduse hindamist käsitleva ühise lähenemisviisi saab kehtestada ainult direktiivi abil, et tagada:

- Euroopa esmatähtsate infrastruktuuride kaitse piisav tase;
- kõigi Euroopa esmatähtsate infrastruktuuride huvirühmade suhtes kehtivad samad õigused ja kohustused;
- siseturu stabiilsus.

Mõne infrastruktuuri kahjustada saamisel või hävimisel ühes liikmesriigis võib olla negatiivne mõju mitmetele teistele liikmesriikidele ja Euroopa majandusele tervikuna. See muutub üha tõenäolisemaks, sest uued tehnoloogiad (nt Internet) ja turgude liberaliseerimine (nt elektri ja gaasitarne puhul) tähendab, et paljud infrastruktuurid on osaks laiemast võrgustikust. Sellises olukorras on kaitsemeetmed vaid nii tugevad, kui tugev on nende nõrgim lüli. See tähendab, et vajalik võib olla ühtne kaitsetase.

- **Valdkondlik dialoog huvirühmadega**

Tõhus kaitse eeldab kõiki sidusrühmi hõlmavat teabevahetust, kooskõlastamist ja koostööd riigi ja ELi tasandil.

Oluline on erasektori täielik kaasamine, sest enamuse esmatähtsatest infrastruktuuridest kuulub erasektorile ja seda haldab erasektor. Iga haldaja peab kontrollima oma riskijuhtimist, sest tavaliselt on haldaja enda otsustada, milliseid kaitsemeetmeid ja äritegevuse järjepidevuse kava rakendada. Järjepidevuskava peaks järgima tavalisi äritoiminguid ja –loogikat ning lahendused peaksid võimaluse korral põhinema standardsetel kaubanduskokkulepetel.

Erinevates valdkondades on esmatähtsate infrastruktuuride kaitsega seoses erinevad kogemused, oskused ja nõuded.

Kooskõlas EPCIP käsitlevale rohelise raamatule saadud vastustega peaks ELi lähenemisviis kaasa tooma täiel määral erasektori, võttes arvesse valdkondade iseärasusi, ja peaks põhinema olemasolevatel valdkondlikel kaitsemeetmetel.

- **Ettepanekus käsitletavas valdkonnas kehtivad õigusaktid**

Praegu ei ole ELi tasemel esmatähtsate infrastruktuuride kaitset käsitlevaid horisontaalseid õigusakte. Käesoleva direktiiviga kehtestatakse Euroopa esmatähtsate infrastruktuuride identifitseerimise ja määramise menetlus ning kõnealuste infrastruktuuride kaitse parandamise vajaduse hindamist käsitlev ühine lähenemisviis.

Kehtestatud on juba järgmised valdkondlikud meetmed:

- IT-valdkonnas:

- (a) universaalteenuse direktiiv (2002/22/EÜ), mis käsitleb muu hulgas üldkasutatavate elektrooniliste sidevõrkude ühtsust;
- (b) loadirektiiv (2002/20/EÜ), mis käsitleb muuhulgas üldkasutatavate elektrooniliste sidevõrkude ühtsust;
- (c) eraelu puutumatust ja elektroonilist sidet käsitlev direktiiv (2002/58/EÜ), mis käsitleb muuhulgas üldkasutatavate elektrooniliste sidevõrkude ühtsust;
- (d) nõukogu raamotsus 2005/222/JSK, 24. veebruar 2005, infosüsteemide vastu suunatud rünnete kohta;
- (e) määrus (EÜ) nr 460/2004, 10. märts 2004, millega luuakse Euroopa Võrgu- ja Infoturbeamet.

- Tervishoiu valdkonnas:

- (f) Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus nr 2119/98/EÜ, 24. september 1998, millega moodustatakse ühenduses epidemioloogilise seire ja nakkushaiguste tõrje võrgustik;
- (g) komisjoni direktiiv 2003/94/EÜ, 8. oktoober 2003, millega kehtestatakse inimestele mõeldud ravimite ning inimestele mõeldud uuritavate ravimite hea tootmistava põhimõtted ja suunised.

- Rahandusvaldkonnas:

- (a) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2004/39/EÜ, 21. aprill 2004, finantsinstrumentide turgude kohta;
- (b) europõhiste jaemaksesüsteemide järelevalvestandardid, mille Euroopa Keskpanga nõukogu võttis vastu 2003. aasta juunis;
- (c) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/48/EÜ, 14. juuni 2006, krediidiasutuste asutamise ja tegevuse kohta;
- (d) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/49/EÜ, 14. juuni 2006, investeerimisühingute ja krediidiasutuste kapitali adekvaatsuse kohta;

- (e) direktiivi ettepanek makseteenuste kohta siseturul, millega muudetakse direktiive 97/7/EÜ, 2000/12/EÜ ja 2002/65/EÜ (KOM(2005) 603);
- (f) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2000/46/EÜ, 18. september 2000, elektronrahaasutuste asutamise ja tegevuse kohta ning usaldatavusnormatiivide täitmise üle peetava järelevalve kohta;
- (g) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 1998/26/EÜ, 19. mai 1998, arvelduse lõplikkuse kohta makse- ja väärtpaberiarveldussüsteemides.

- Transpordivaldkonnas:

- (a) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 725/2004, 31. märts 2004, laevade ja sadamarajatiste turvalisuse tugevdamise kohta;
- (b) Komisjoni määrus (EÜ) nr 884/2005, 10. juuni 2005, millega kehtestatakse mereturvalisuse alaste komisjoni kontrollide läbiviimise kord;
- (c) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2005/65/EÜ, 26. oktoober 2005, sadamate turvalisuse tugevdamise kohta
- (d) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 2320/2002, 16. detsember 2002, millega kehtestatakse tsiviillennundusjulgestuse valdkonna ühiseeskirjad;
- (e) komisjoni määrus (EÜ) nr 622/2003, 4. aprill 2003, millega nähakse ette meetmed lennundusjulgestuse ühiste põhistandardite rakendamiseks;
- (f) komisjoni määrus (EÜ) nr 1217/2003, 4. juuli 2003, millega nähakse ette siseriiklike tsiviillennundusjulgestuse kvaliteedikontrolli programmide ühised täpsed nõuded;
- (g) komisjoni määrus (EÜ) nr 1486/2003, 22. august 2003, millega nähakse ette tsiviillennundusjulgestuse valdkonnas korraldatavate komisjoni inspekteerimiste kord;
- (h) komisjoni määrus (EÜ) nr 68/2004, 15. jaanuar 2004, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 622/2003, millega nähakse ette meetmed lennundusjulgestuse ühiste põhistandardite rakendamiseks;
- (i) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 849/2004, 29. aprill 2004, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2320/2002, millega kehtestatakse tsiviillennundusjulgestuse valdkonna ühiseeskirjad;
- (j) komisjoni määrus (EÜ) nr 1138/2004, 21. juuni 2004, millega kehtestatakse lennujaama turvaala kriitiliste osade ühine määratlus;

- (k) komisjoni määrus (EÜ) nr 781/2005, 24. mai 2005, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 622/2003, millega nähakse ette meetmed lennundusjulgestuse ühiste põhistandardite rakendamiseks;
- (l) komisjoni määrus (EÜ) nr 857/2005, 6. juuni 2005, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 622/2003, millega nähakse ette meetmed lennundusjulgestuse ühiste põhistandardite rakendamiseks;
- (m) direktiiv 2001/14/EÜ, 26. veebruar 2001, raudteeinfrastruktuuri läbilaskevõimsuse jaotamise kohta;
- (n) ohtlike kaupade vedamine raudteel on reguleeritud direktiiviga 96/49/EÜ (mida on muudetud direktiiviga 2004/110/EÜ, millega võeti vastu alates 2005. aastast kohaldatav ohtlike kaupade rahvusvaheliste raudteevedude eeskiri);
- (o) Rahvusvaheline tuumamaterjali füüsilise kaitse konventsioon (allakirjutatud 1980. aastal, EL liitus sellega 1981. aastal ja konventsioon jõustus 1987. aastal).

- Keemia valdkonnas:

- (a) Seveso II direktiivis nimetatud ohtlikud rajatised (nõukogu 9. detsembri 1996. aasta direktiiv 96/82/EÜ ohtlike ainetega seotud suurõnnetuste ohu ohjeldamise kohta ("Seveso II direktiiv"), mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2003. aasta direktiiviga 2003/105/EÜ.

- Tuumavaldkonnas:

- (a) nõukogu direktiiv 89/618/Euratom, 27. november 1989, elanikkonna teavitamise kohta kiirgushädaolukorra puhul rakendatavatest tervisekaitsemeetmetest ja kasutatavatest abinõudest;
- (b) nõukogu otsus 87/600/Euratom, 14. detsember 1987, ühenduse operatiivse teabevahetuse korra kohta kiirgushädaolukorra puhul.

- **Kooskõla Euroopa Liidu muu poliitika ja eesmärkidega**

Käesolev ettepanek on täielikult kooskõlas Euroopa Liidu eesmärkidega ja eelkõige eesmärgiga "säilitada ja arendada liitu vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva alana, kus isikute vaba liikumine on tagatud üheskoos nii välispiirikontrolli, varjupaiga ja sisserändega kui ka kuritegevuse ennetamise ja selle vastu võitlemisega seotud asjakohaste meetmete võtmisega".

Käesolev ettepanek on kooskõlas muu poliitikaga, sest selle eesmärk ei ole asendada olemasolevaid meetmeid, vaid neid täiendada, et parandada Euroopa esmatähtsate infrastruktuuride kaitset.

2) KONSULTEERIMINE HUVITATUD ISIKUTEGA JA MÕJU HINDAMINE

• Konsulteerimine huvitatud isikutega

EPCIP väljatöötamise raames on konsulteeritud kõigi asjaomaste huvirühmadega. Seda on tehtud järgmiste sammude kaudu:

- EPCIPd käsitlev roheline raamat võeti vastu 17. novembril 2005. aastal, konsultatsiooniperiood lõppes 15. jaanuaril 2006. aastal. Konsultatsioonide käigus esitasid ametlikud vastused 22 liikmesriiki. Lisaks sellele esitasid rohelise raamatu kohta märkusi umbes 100 erasektori esindajat. Vastustes toetati üldiselt EPCIPi loomise ideed.
- Komisjon korraldas kolm esmatähtsate infrastruktuuride kaitset käsitlevat seminari (2005. aasta juunis ning septembris ja 2006. aasta märtsis). Kõigist kolmest seminarist võtsid osa liikmesriikide esindajad. Erasektori esindajad kutsuti osalema 2005. aasta septembris ja 2006. aasta märtsis toimunud seminaridel.
- Esmatähtsate infrastruktuuride kaitse kontaktpunktide mitteametlikud kohtumised. Komisjon korraldas kaks liikmesriikide esmatähtsate infrastruktuuride kaitse kontaktpunktide kohtumist (2005. aasta detsembris ja 2006. aasta veebruaris).
- Mitteametlikud kohtumised erasektori esindajatega. Mitmeid mitteametlikke kohtumisi peeti ka üksikute ettevõtjate ja tööstusühenduste esindajatega.
- Komisjoni siseselt on EPCIP väljatöötamist edendatud esmatähtsate infrastruktuuride kaitsega tegeleva töörühma regulaarsetel kohtumistel. Kõnealune töörühm on ELi sisest terrorismi käsitleva talitustevahelise töörühma alarühm.

• Ekspertiarvamuste kogumine ja kasutamine

Kasutatud ekspertiarvamused koguti 2004.–2006. aastatel toimunud erinevate kohtumiste ja seminaride käigus ning samuti EPCIP rohelise raamatu konsultatsioonimenetluse käigus. Teavet koguti kõigilt asjaomastelt huvirühmadelt.

• Mõju hindamine

Lisatud on dokument EPCIP mõjuhindamise kohta.

3) ETTEPANEKU ÕIGUSLIK KÜLG

• Kavandatava meetme kokkuvõte

Kavandatava meetmega luuakse horisontaalne raamistik, mille abil identifitseerida ja määrata Euroopa esmatähtsad infrastruktuurid ning hinnata vajadust parandada nende kaitset.

• Õiguslik alus

Käesoleva ettepaneku õiguslik alus on Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikkel 308.

- **Subsidiaarsuse põhimõte**

Ettepanek on subsidiaarsuse põhimõttega kooskõlas, sest liikmesriigid ei saa üksi võtta käesoleva ettepanekuga seotud meetmeid, vaid seda tuleb teha ELi tasandil. Kuigi iga liikmesriik peab ise hoolitsema enda pädevusse kuuluva esmatähtsa infrastruktuuri kaitse eest, on Euroopa Liidu turvalisuse seisukohast äärmiselt oluline tagada, et infrastruktuur, mis mõjutab kahte või enam liikmesriiki, või ainult ühte liikmesriiki, kui esmatähtis infrastruktuur asub teises liikmesriigis, on piisavalt kaitstud ning üks või mitu liikmesriiki ei muutu haavatavaks teises liikmesriigis asuva infrastruktuuri puuduste või madalamate turvanõuete tõttu. Samalaadsed turvanõuded võimaldaksid ka tagada, et siseturu konkurentsieeskirju ei moonutata.

- **Proportsionaalsuse põhimõte**

Käesolevas ettepanekus ei minda kaugemale, kui on Euroopa esmatähtsate infrastruktuuride kaitse parandamisega seotud eesmärkide saavutamiseks vajalik. Ettepanekuga esitatud peamisteks ideedeks on ELi tasandi kooskõlastusmehhanismi loomine, liikmesriikide kohustamine identifitseerida oma esmatähtsad infrastruktuurid, esmatähtsate infrastruktuuride kaitseks vajalike põhiliste meetmete rakendamine ning Euroopa peamiste esmatähtsate infrastruktuuride identifitseerimine ja määramine. Ettepanekus esitatakse minimaalsel arvul nõudeid, mis on vajalikud, et alustada tööd esmatähtsate infrastruktuuride kaitse parandamiseks. Kõnealust eesmärki ei ole võimalik rahuldavalt täita muude meetmete, näiteks EPCIP käsitlevate suuniste vastuvõtmise kaudu, kuna see ei suudaks tagada kaitsetaseme paranemist kogu ELis ja kõigi huvirühmade täielikku protsessi kaasamist.

- **Õigusakti valik**

Liikmesriigid on esmatähtsate infrastruktuuride kaitsmisel oma erinevate õigussüsteemide tõttu kasutanud erinevaid lähenemisviise. Seetõttu on direktiiv parim vahend, millega luua ühine menetlus, Euroopa esmatähtsate infrastruktuuride identifitseerimiseks ja määramiseks ning ühine lähenemisviis kõnealuste infrastruktuuride kaitse parandamise vajaduse hindamiseks.

4) MÕJU EELARVELE

Mõju eelarvele on hinnatud lisatud finantsselgituses.

Käesoleva direktiivi rakendamisele aidatakse kaasa 2007–2013. aasta programmiga „Terrorismi ja muude julgeolekuga seotud riskide ennetamine, nendeks valmisolek ja nende tagajärgede likvideerimine”, mille eesmärk on osana turvalisuse ja vabaduste kaitse raamprogrammist kaitsta inimesi turvariskide eest ning parandada selliste füüsiliste vahendite, teenuste, infotehnoloogia rajatiste, võrkude ja infrastruktuuri varade kaitset, mille kahjustada saamisel või hävimisel oleks tõsine mõju esmatähtsatele sotsiaalsetele toimingutele.

Kõnealust programmi ei kohaldata küsimuste suhtes, mida rahastatakse muudest vahenditest, näiteks suurõnnetuste puhuks loodud kiirreageerimisvahendist või ELi solidaarsusfondist.

5) LISATEAVE

• Olemasolevate õigusaktide kehtetuks tunnistamine

Ühtegi kehtivat õigusakti ei tule kehtetuks tunnistada.

• Ettepaneku üksikasjalik selgitus

Artiklis 1 esitatakse direktiivi eesmärk. Direktiiviga kehtestatakse Euroopa esmatähtsate infrastruktuuride identifitseerimise ja määramise ühine menetlus, st sellised infrastruktuurid, mille kahjustada saamine või hävimine mõjutaks kahte või enamat liikmesriiki, või ainult ühte liikmesriiki, kui infrastruktuur asub teises liikmesriigis. Direktiiviga võetakse kasutusele ka Euroopa esmatähtsate infrastruktuuride kaitse parandamise vajaduse hindamist käsitlev ühine lähenemisviis. Kõnealune hindamine aitab ette valmistada esmatähtsate infrastruktuuride kaitse valdkondade jaoks konkreetseid kaitsemeetmeid.

Artiklis 2 esitatakse direktiivis kasutatud põhiliste mõistete loetelu.

Artiklis 3 esitatakse Euroopa esmatähtsate infrastruktuuride identifitseerimise menetlus. Euroopa esmatähtsate infrastruktuuride all mõeldakse selliseid infrastruktuure, mille kahjustada saamine või hävimine mõjutaks kahte või enamat liikmesriiki või ainult ühte liikmesriiki, kui infrastruktuur asub teises liikmesriigis. Kõnealune menetlus on kolmeastmeline. Kõigepealt töötab komisjon liikmesriikide ja asjaomaste huvirühmadega välja Euroopa esmatähtsate infrastruktuuride identifitseerimist käsitlevad valdkondadevahelised ja valdkondlikud kriteeriumid, mis seejärel võetakse vastu komiteemenetluse kaudu. Valdkondadevahelised kriteeriumid töötatakse välja esmatähtsa infrastruktuuri kahjustada saamise või hävimise tõsidusastme alusel. Iga infrastruktuuri kahjustada saamise või hävimise tagajärgede tõsidusastet tuleks võimalusel hinnata järgmiste kriteeriumide alusel:

- mõju elanikkonnale (mõjutatud elanike arv);
- majanduslik mõju (majandusliku kahju ja/või toodete või teenuste kättesaadavuse halvenemise ulatus);
- keskkonnamõju;
- poliitilised mõjud;
- psühholoogilised mõjud;
- rahva tervist ohustavad mõjud.

Seejärel määraks iga liikmesriik infrastruktuurid, mis vastavad nimetatud kriteeriumitele. Lõpuks teavitab iga liikmesriik komisjoni nendest esmatähtsatest infrastruktuuridest, mis vastavad kehtestatud kriteeriumitele. Prioriteetsetes esmatähtsate infrastruktuuride kaitsega seotud valdkondades võetakse asjakohaseid meetmeid. Komisjon valib igal aastal kõnealused valdkonnad I lisas loetletud valdkondade seast. I lisas sisalduvat esmatähtsate infrastruktuuride kaitsega seotud valdkondade loetelu võib muuta komiteemenetluse kaudu juhul, kui see ei laienda direktiivi kohaldamisala. See tähendab eelkõige seda, et muudatusi

loetelusse tehakse loetelu sisu selgitamise eesmärgil. Komisjoni arvates on koheseid meetmeid vajavateks valdkondadeks on transpordi- ja energeetikavaldkond.

Artiklis 4 sätestatakse Euroopa esmatähtsate infrastruktuuride määramise menetlus. Pärast artiklis 3 nimetatud identifitseerimismenetluse lõppu valmistab komisjon ette Euroopa esmatähtsate infrastruktuuride esialgse loetelu. Esialgse loetelu aluseks on liikmesriikidelt saadud teavitused ja muu komisjoni asjakohane teave. Seejärel võetakse loetelu vastu komiteemenetluse kaudu.

Artiklis 5 sätestatakse haldaja turvalisuse tagamise kava. Artikliga 5 kohustatakse kõiki Euroopa esmatähtsaks infrastruktuuriks määratud esmatähtsate infrastruktuuride omanikke/haldajaid koostama haldaja turvalisuse tagamise kava, millega määratletakse Euroopa esmatähtsate infrastruktuuride omanike ning haldajate varad ja nähakse ette nende kaitseks vajalikud turvalahendused. II lisas sätestatakse haldaja turvalisuse tagamise kava miinimumnõuded:

- oluliste varade loetelu;
- riskianalüüs, mille aluseks on peamised ohustsenaariumid, iga vara haavatavus ja potentsiaalne mõju;
- vastumeetmete määramine, valik ja tähtsusjärjestus. Tuleb eristada järgmiseid meetmeid:
 - **Alalised turvameetmed**, mille all määratakse kindlaks hädavajalikud investeeringud turvalisusse ja vahendid, mida omanik/haldaja ei saa paigaldada lühiajalise etteteatamisega. Käesolev punkt hõlmab teavet, mis käsitleb üldisi meetmeid, tehnilisi meetmeid (sealhulgas avastamis-, juurdepääsukontrolli-, kaitse- ja ennetusvahendite paigaldamine), organisatootseid meetmeid (sealhulgas häire- ja kriisihaldusmenetlused), kontrolli- ja tõendusmeetmeid, sidet, teadlikkuse tõstmist ja koolitust ning infosüsteemide turvalisust.
 - **Astmelised turvameetmed**, mille saaks aktiveerida olenevalt erinevatest ohutasemetest.

Igas esmatähtsate infrastruktuuride kaitsega seotud valdkonnas võib välja töötada konkreetse valdkonna jaoks mõeldud haldaja turvalisuse tagamise kava, mille aluseks on II lisas nimetatud miinimumnõuded. Kõnealused kava võib vastu võtta komiteemenetluse kaudu.

Valdkondades, kus samalaadsed kohustused on juba kasutusel, võidakse artikli 5 lõike 2 kohaselt teha haldaja turvalisuse tagamise kava loomise osas erand. Erandi tegemist käsitlev otsus tehakse komiteemenetluse kaudu. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. oktoobri 2005. aasta direktiiv 2005/65/EÜ, mis käsitleb sadamate turvalisuse tugevdamist, täidab juba haldaja turvalisuse tagamise kava koostamise nõuet.

Kui haldaja turvalisuse tagamise kava on koostatud, peab iga Euroopa esmatähtsa infrastruktuuri omanik/haldaja edastama selle vastavale liikmesriigi ametiasutusele. Iga liikmesriik loob haldaja turvalisuse tagamise kavade järelevalvesüsteemi, millega tagatakse, et Euroopa esmatähtsate infrastruktuuride omanikud/haldajad saavad piisavat tagasisidet haldaja turvalisuse tagamise kava kvaliteedi ning eriti riskide ja ohtude hindamise adekvaatsuse kohta.

Artiklis 6 sätestatakse turvalisuse kontaktametniku ülesanded. Artikli 6 kohaselt peavad kõik Euroopa esmatähtsateks infrastruktuurideks määratud esmatähtsate infrastruktuuride omanikud/haldajad määrama turvalisuse kontaktametniku. Turvalisuse kontaktametniku ülesandeks oleks olla turvaküsimustega tegelevaks kontaktpunktiks Euroopa esmatähtsa infrastruktuuri ja liikmesriigi asjaomase esmatähtsa infrastruktuuri kaitsega tegelevate ametiasutuste vahel. Turvalisuse kontaktametnik saaks liikmesriigi ametiasutustelt seetõttu kogu esmatähtsate infrastruktuuride kaitset käsitleva asjaomase teabe ning vastutaks asjaomase teabe edastamise eest Euroopa esmatähtsalt infrastruktuurilt liikmesriigi ametiasutustele.

Artiklis 7 käsitletakse aruandlust. Artikliga 7 võetakse kasutusele terve rida aruandlusmeetmeid. Iga liikmesriik peab teostama Euroopa esmatähtsaid infrastruktuure käsitleva riski- ja ohuhinnangu. Kõnealuse teabe alusel vahetavad liikmesriigid esmatähtsate infrastruktuuridega seotud teavet turvalisuseküsimustes (järelevalve) vastavalt artiklis 5 ettenähtule. Kuna Euroopa esmatähtsate infrastruktuuride omanikud/haldajad peavad artikli 5 alusel koostama haldaja turvalisuse tagamise kavad ja esitama need liikmesriikide ametiasutustele, palutakse kõigil liikmesriikidel koostada ülevaade igas esmatähtsate infrastruktuuride kaitse valdkonnas esinevate haavatavuste, ohtude ja riskide kohta ning edastada see teave komisjonile. Komisjon koostab kõnealuse teabe alusel hinnangu selle kohta, kas kasutusele tuleks võtta täiendavaid kaitsemeetmeid. Kõnealuse teabe põhjal võib hiljem koostada ka mõjuhinnanguid, mida võib lisada tulevastele kõnealust valdkonda käsitlevatele ettepanekutele.

Kõnealuse artikliga nähakse ette ka Euroopa esmatähtsate infrastruktuuridega seotud riski-, ohu- ja haavatavushinnangute läbiviimise ühtse meetodika väljatöötamine. Kõnealune ühtne meetodika võetaks vastu komiteemenetluse kaudu.

Artiklis 8 käsitletakse komisjoni toetust Euroopa esmatähtsatele infrastruktuuridele. Komisjon toetab Euroopa esmatähtsate infrastruktuuride omanikke/haldajaid, võimaldades neile juurdepääsu esmatähtsate infrastruktuuride kaitsega seotud headele tavadele ja meetodikale. Komisjon hakkab koguma kõnealust teavet erinevatest allikatest (nt liikmesriikidelt, töötab neid ise välja) ja võimaldab kõigile asjaomastele isikutele neile juurdepääsu.

Artiklis 9 käsitletakse esmatähtsate infrastruktuuride kaitsega seotud kontaktpunkte. Iga liikmesriik peab määrama esmatähtsate infrastruktuuride kaitsega seotud kontaktpunkti, et tagada esmatähtsate infrastruktuuride kaitse alane koostöö ja kooskõlastamine. Kontaktpunkti kaudu kooskõlastatakse esmatähtsate infrastruktuuride kaitsega seotud küsimusi liikmesriigi sees ning teiste liikmesriikide ja komisjoniga.

Artiklis 10 käsitletakse konfidentsiaalsust ja esmatähtsate infrastruktuuride kaitsega seotud teabevahetust. Konfidentsiaalsus ja esmatähtsate infrastruktuuride kaitsega seotud teabevahetus on esmatähtsate infrastruktuuridega seotud töös olulise tähtsusega ja eriti tundlikud küsimused. Selle tulemusena nõutakse direktiiviga komisjonilt ja liikmesriikidelt asjakohaste meetmete võtmist, et tagada teabekaitse. Liikmesriikide ametiasutused peaksid teostama julgeolekukontrolli iga isiku suhtes, kes töötab esmatähtsate infrastruktuuride kaitsealase salastatud teabega.

Artiklis 11 käsitletakse komiteed. Direktiivi teatavad osad rakendatakse komiteemenetluse kaudu. Komiteesse kuuluvad esmatähtsate infrastruktuuride kaitsega seotud kontaktpunktid. Nõuandemenetlust kasutatakse artikli 5 lõikes 2 sätestatud eesmärgil, milleks on vabastada mõni valdkond erandina haldaja turvalisuse tagamise kava väljatöötamise kohustusest.

Regulatiivkomitee menetlus on ette nähtud järgmiste küsimuste puhul:

- artikli 3 lõige 1 – valdkondadevaheliste ja valdkondlike kriteeriumide vastuvõtmine Euroopa esmatähtsate infrastruktuuride identifitseerimiseks;
- artikli 3 lõige 2 – I lisas nimetatud esmatähtsate infrastruktuuride kaitse valdkondade loetelu muutmine;
- artikli 4 lõige 2 – Euroopa esmatähtsate infrastruktuuride esialgse loetelu vastuvõtmine;
- artikli 5 lõige 2 – haldaja turvalisuse tagamise kavasid käsitlevate valdkondlike nõuete väljatöötamine;
- artikli 7 lõige 2 – ühtse vormi väljatöötamine kindlaksmääratud riske, ohte ja haavatavusi käsitlevate üldiste aruannete koostamiseks;
- artikli 7 lõige 4 – riski-, ohu- ja haavatavushinnangute läbiviimise ühtse metoodika väljatöötamine.

Ettepanek:

NÕUKOGU DIREKTIIV

Euroopa esmatähtsate infrastruktuuride identifitseerimise ja määramise ning nende kaitse parandamise vajaduse hindamise kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 308,

võttes arvesse Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 203,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut¹,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust²,

võttes arvesse Euroopa Keskpanga arvamust³

ning arvestades järgmist:

- (1) 2004. aasta juunis kokku tulnud Euroopa Ülemkogu palus ette valmistada üldise strateegia elutähtsate infrastruktuuride kaitse tõhustamiseks⁴. Vastusena sellele võttis komisjon 20. oktoobril 2004. aastal vastu teatise "Kriitilise infrastruktuuri kaitse terrorismivastases võitluses"⁵, milles esitati konkreetsete soovitusel selle kohta, kuidas tõhustada esmatähtsate infrastruktuuridega seotud terrorirünnakute ennetamist, nendeks valmisolekut ja nende reageerimist Euroopas.
- (2) Komisjon võttis 17. novembril 2005. aastal vastu Euroopa esmatähtsa infrastruktuuri kaitse programmi käsitleva rohelise raamatu⁶, milles kirjeldati poliitilisi valikuid kõnealuse programmi ja esmatähtsa infrastruktuuri hoiatusinfovõrgu (CIWIN) loomiseks. Rohelisele raamatule saadetud vastused näitasid selgelt vajadust luua esmatähtsa infrastruktuuri kaitset käsitlev ühenduse raamistik. Vastuste alusel tõdeti vajadust tõsta Euroopas esmatähtsa infrastruktuuri kaitse suutlikkust ja aidata kaasa esmatähtsate infrastruktuuride haavatavuse vähendamisele. Lisaks sellele rõhutati subsidiaarsuse põhimõtte ja huvirühmadega peetava dialoogi tähtsust.

¹ ELT C [...], [...], lk [...].

² ELT C [...], [...], lk [...].

³ ELT C [...], [...], lk [...].

⁴ Nõukogu dokument 10679/2/04 REV 2.

⁵ KOM(2004) 702.

⁶ KOM(2005) 576.

- (3) 2005. aasta detsembris kokku tulnud justiits- ja siseküsimumuste nõukogu kutsus komisjoni üles esitama Euroopa esmatähtsa infrastruktuuri kaitse programmi (EPCIP) ettepaneku ning otsustas, et kõnealuse programmi aluseks peaks olema kõiki ohte käsitlev lähenemisviis, kus suurimaks ohuallikaks oleks terrorism. Kõnealuse lähenemisviisi puhul tuleks esmatähtsa infrastruktuuri kaitsmisel arvestada nii inimtegevusest tingitud ja tehnoloogilisi ohte kui ka loodusõnnetusi, kuid terrorismi tuleks käsitleda esmase ohuallikana. Kui mõne konkreetse kõrge tasemega ohu vastaste kaitsemeetmete tase arvatakse esmatähtsa infrastruktuuri valdkonnas olevat piisavalt kõrge, peaksid huvirühmad keskenduma muudele ohtudele, mille suhtes infrastruktuurid on veel haavatavad.
- (4) Esmane vastutus esmatähtsate infrastruktuuride kaitsmisel on praegu liikmesriikide ja esmatähtsate infrastruktuuride omanike/haldajate kanda. Seda ei tohiks muuta.
- (5) Ühenduses on teatav arv esmatähtsaid infrastruktuure, mille kahjustada saamine või hävimine mõjutaks kahte või enam liikmesriiki, või ühte liikmesriiki, kui infrastruktuur asub teises liikmesriigis. Need võivad hõlmata valdkondadevahelisi piiriüleseid mõjusid, mis tulenevad omavahel seotud infrastruktuuride vastastikustest mõjudest. Sellised Euroopa esmatähtsad infrastruktuurid tuleks identifitseerida ja määrata ühise menetluse alusel. Selliste esmatähtsate infrastruktuuride kaitse parandamise vajadust tuleks hinnata ühtse raamistiku alusel. Esmatähtsate infrastruktuuride kaitset käsitlevad liikmesriikide vahelised kahepoolsed koostöökavad moodustavad hästi toimiva ja tõhusa vahendi, piiriüleste esmatähtsate infrastruktuuridega tegelemisel. EPCIP peaks rajanema sellisel koostööl.
- (6) Kuna erinevates valdkondades omatakse erinevaid esmatähtsate infrastruktuuride kaitse alaseid kogemusi, oskusi ja nõudeid, tuleks esmatähtsate infrastruktuuride kaitse suhtes välja töötada ühenduse lähenemisviis ning seda tuleks rakendada, võttes arvesse kõnealuse valdkonna iseärasusi ja olemasolevaid valdkondlikke kaitsemeetmeid, mille hulka kuuluvad ELi, riiklikul või piirkondlikul tasandil juba kasutusel olevad meetmed ja esmatähtsate infrastruktuuride omanike/haldajate vahelised juba sõlmitud piiriülesed vastastikuse abi kokkulepped. Arvestades erasektori märkimisväärse osalemisega riskijärelevalves ja -juhtimises, äritegevuse järjepidevuse kavandamises ja katastroofijärgses taastamistöös, peab ühenduse lähenemisviisi abil julgustama erasektori täielikku osalemist kõnealuses tegevuses. Esmatähtsate infrastruktuuride kohta on vajalik luua ühtne loetelu, sest see lihtsustaks esmatähtsate infrastruktuuride kaitset käsitleva erinevaid valdkondi arvestava lähenemisviisi rakendamist.
- (7) Kõik Euroopa esmatähtsate infrastruktuuride omanikud/haldajad peaksid koostama haldaja turvalisuse tagamise kava, milles määratakse kindlaks esmatähtsad varad ning sätestatakse nende kaitseks vajalikud asjakohased turvalahendused. Haldaja turvalisuse tagamise kava peaks arvesse võtma riski-, ohu- ja haavatavushinnanguid ning muud liikmesriikide ametiasutuste edastatud asjakohast teavet.
- (8) Kõik Euroopa esmatähtsate infrastruktuuride omanikud/haldajad peaksid määrama turvalisuse kontaktametniku, et lihtsustada koostööd ja teabevahetust asjaomaste esmatähtsa infrastruktuuri kaitsega tegelevate riiklike ametiasutustega.
- (9) Riskide, ohtude ja haavatavuste tõhus identifitseerimine erinevates valdkondades nõuab teabevahetust nii Euroopa esmatähtsate infrastruktuuride omanike/haldajate ja liikmesriikide kui ka liikmesriikide ja komisjoni vahel. Iga liikmesriik peaks koguma

teavet oma territooriumil asuvate Euroopa esmatähtsate infrastruktuuride kohta. Komisjon peaks saama liikmesriikidelt üldist teavet haavatavuste, ohtude ja riskide kohta ning vajadusel ka võimalike puuduste ja valdkondadevaheliste sõltuvuste kohta. Selle teabe alusel tuleks vajadusel välja töötada konkreetsed ettepanekud Euroopa esmatähtsa infrastruktuuri kaitsmise parandamiseks.

- (10) Euroopa esmatähtsa infrastruktuuri kaitse parandamise lihtsustamiseks tuleks välja töötada ühtne metoodika infrastruktuuri ähvardavate haavatavuste, ohtude ja riskide identifitseerimiseks ja liigitamiseks.
- (11) Ainult ühine raamistik võimaldab luua vajaliku aluse, et ühtselt rakendada Euroopa esmatähtsa infrastruktuuri kaitsmiseks vajalikke meetmeid ja selgelt määratleda kõigi asjaomaste sidusrühmade kohustused. Euroopa esmatähtsate infrastruktuuride omanikele/haldajatele tuleks võimaldada juurdepääsu esmatähtsate infrastruktuuride kaitsega seotud headele tavadele ja metoodikale.
- (12) Esmatähtsa infrastruktuuri tõhus kaitse eeldab teabevahetust, kooskõlastamist ja koostööd riigi ja ühenduse tasandil. Kõnealune eesmärk on kõige paremini saavutatav igas liikmesriigis esmatähtsate infrastruktuuride kaitsega seotud kontaktpunkti määramise kaudu, kes peaks kooskõlastama esmatähtsate infrastruktuuride kaitsega seotud küsimusi nii riigisiselt kui ka liikmesriikide ja komisjoni tasandil.
- (13) Esmatähtsa infrastruktuuri kaitsega seotud toimingute kavandamiseks valdkondades, mis nõuavad teataval tasemel konfidentsiaalsust on kohane tagada, et käesoleva direktiivi raames toimuks ühtne ja turvaline teabevahetus. Esmatähtsa infrastruktuuri kaitset käsitleva teatava teabe iseloomu tõttu ohustaks selle avalikustamine avaliku julgeolekuga seotud avaliku huvi kaitset. Kuna konkreetseid andmeid teatava esmatähtsa infrastruktuuri varade kohta võidakse kasutada esmatähtsa infrastruktuuri rajatistele vastuvõetamatute tagajärgede kavandamiseks või tekitamiseks, tuleks sellised andmed liigitada salajasteks ning juurdepääs neile tuleks anda nii ühenduse kui liikmesriikide tasandil ainult teadmisyajaduse põhjal.
- (14) Esmatähtsat infrastruktuuri käsitleva teabe jagamine peaks toimuma usalduslikkuse ja turvalisuse õhkkonnas. Teabe jagamine eeldab usalduslikke suhteid, et äriühingud ja organisatsioonid võiksid kindlad olla, et nende tundlik teave on piisavalt kaitstud. Ettevõtjaid tuleks julgustada jagama esmatähtsaid infrastruktuure käsitlevat teavet selgitades, et teabevahetusest tulenev kasu on tööstuse ja kogu ühiskonna seisukohast märkimisväärssem, kui sellest tulenevad kulud. Seetõttu tuleks julgustada esmatähtsa infrastruktuuri kaitset käsitleva teabe vahetust.
- (15) Käesoleva direktiiviga täiendatakse ühenduse tasandil ja liikmesriikides juba olemasolevaid valdkondlikke meetmeid. Kui ühenduse mehhanismid on juba paigas, tuleks nende kasutamist jätkata, sest need aitavad kaasa käesoleva direktiivi üldisele rakendamisele.
- (16) Käesoleva direktiivi rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused⁷.

⁷ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

- (17) Kuna käesoleva direktiivi eesmärged, st Euroopa esmatähtsate infrastruktuuride identifitseerimise ja määramise menetluse ning selliste infrastruktuuride kaitse parandamisvajaduste hindamist käsitleva ühtse lähenemisviisi loomist ei ole võimalik piisaval määral saavutada liikmesriikide tasandil, vaid see on meetme ulatuse tõttu paremini saavutatav ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid vastavalt asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttele. Arvestades proportsionaalsuse põhimõtet, mis on sätestatud kõnealuses artiklis, ei lähe käesolev direktiiv nende eesmärkide saavutamisel kaugemale.
- (18) Käesolevas direktiivis austatakse põhiõigusi ja järgitakse iseäranis Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1 *Sisu*

Käesoleva direktiiviga kehtestatakse Euroopa esmatähtsate infrastruktuuride identifitseerimise ja määramise menetlus ning kõnealuste infrastruktuuride kaitse parandamise vajaduse hindamist käsitlev ühine lähenemisviis.

Artikkel 2 *Mõisted*

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) "*esmatähtis infrastruktuur*" - varad või nende osad, mis on hädavajalikud esmatähtsate sotsiaalsete toimingute, sh tarneahela, tervishoiu, turvalisuse, julgeoleku, inimeste majandusliku ja sotsiaalse heaolu toimimiseks;
- b) "*Euroopa esmatähtsad infrastruktuurid*" - sellised esmatähtsad infrastruktuurid, mille kahjustada saamine või hävimine mõjutaks oluliselt kahte või enam liikmesriiki, või ainult ühte liikmesriiki, kui infrastruktuur asub teises liikmesriigis. See hõlmab ka mõjusid, mis tulenevad valdkondadevahelistest teist liiki infrastruktuuridest sõltumisest;
- c) "*tõsidusaste*" - konkreetse infrastruktuuri kahjustada saamise või hävimise tagajärgi, millel võib olla:
- mõju elanikkonnale (mõjutatud elanike arv);
 - majanduslik mõju (majandusliku kahju ja/või toodete või teenuste kättesaadavuse halvenemise ulatus);
 - keskkonnamõju;
 - poliitilised mõjud;
 - psühholoogilised mõjud;

- rahva tervist ohustavad mõjud;
- d) "*haavatavus*" - esmatähtsa infrastruktuuri ülesehituse, rakenduse või tegevuse elemendi omadus, mis teeb ta vastuvõtlikuks ohu korral kahjustada saamisele või hävimisele ja mis hõlmab ka sõltuvust teistest infrastruktuuridest;
 - e) "*oht*" - mis tahes viide, olukord või sündmus, mille esinemise korral võib kahjustada saada või hävida esmatähtis infrastruktuur või selle osad;
 - f) "*risk*" - kadu, kahju või vigastuste võimalus, mis on seotud omaniku/haldaja määratud vara väärtuse, varale tekitatud kao või muutuse mõju ja tõenäosusega, et mõni konkreetne oht kasutab ära mõnda konkreetset haavatavust;
 - g) "*esmatähtsa infrastruktuuri kaitsega seotud teave*" - esmatähtsa infrastruktuuri vara käsitlevad konkreetsed andmed, mida võidakse nende avalikustamisel kasutada selliste meetmete kavandamises ja rakendamises, mille eesmärk on põhjustada esmatähtsatele infrastruktuuridele toimimishäireid või vastuvõetamatuid tagajärgi.

Artikkel 3

Euroopa esmatähtsate infrastruktuuride identifitseerimine

1. Euroopa esmatähtsate infrastruktuuride identifitseerimiseks kasutatavad valdkondadevahelised ja valdkondlikud kriteeriumid tuleb vastu võtta kooskõlas artikli 11 lõikes 3 osutatud menetlusega. Neid valdkondi võib muuta kooskõlas artikli 11 lõikes 3 osutatud menetlusega.

Valdkondadevahelised kriteeriumid, mida kohaldatakse kõigi esmatähtsate infrastruktuuride valdkondade suhtes horisontaalselt, töötatakse välja konkreetse infrastruktuuri kahjustada saamise või hävimise tõsidusastme mõju arvesse võttes. Kriteeriumid võetakse vastu hiljemalt [ühe aasta jooksul pärast käesoleva direktiivi jõustumist].

Valdkondlikud kriteeriumid töötatakse välja prioriteetsete valdkondade jaoks, võttes arvesse iga esmatähtsa infrastruktuuri valdkonna iseärasusi ja kaasates vajadusel asjaomaseid huvirühmi. Kriteeriumid võetakse iga prioriteetse valdkonna jaoks vastu hiljemalt ühe aasta jooksul pärast prioriteetseks valdkonnaks määramist.

2. Komisjon valib korra aastas prioriteetsed valdkonnad, mille jaoks koostatakse lõikes 1 sätestatud valdkondlikud kriteeriumid I lisas oleva loetelu alusel.

I lisa võib muuta kooskõlas artikli 11 lõikes 3 osutatud menetlusega juhul, kui see ei laienda käesoleva direktiivi kohaldamisala.

3. Iga liikmesriik teeb kindlaks oma territooriumil asuvad esmatähtsad infrastruktuurid, ning sellised väljaspool tema territooriumi asuvad esmatähtsad infrastruktuurid, mis võivad teda mõjutada ja mis täidavad vastavalt lõigetele 1 ja 2 vastu võetud kriteeriumid.

Iga liikmesriik teavitab komisjoni selliselt identifitseeritud esmatähtsatest infrastruktuuridest hiljemalt ühe aasta jooksul pärast asjakohaste kriteeriumide vastuvõtmist ja pärast seda pidevalt.

Artikkel 4
Euroopa esmatähtsate infrastruktuuride määramine

1. Komisjon teeb ettepaneku Euroopa esmatähtsateks infrastruktuurideks määratavate esmatähtsate infrastruktuuride loetelu kohta artikli 3 lõike 3 teise lõigu alusel saadud teatiste ja muude tema kasutuses olevate andmete põhjal.
2. Euroopa esmatähtsateks infrastruktuurideks määratud esmatähtsate infrastruktuuride loetelu võetakse vastu kooskõlas artikli 11 lõikes 3 osutatud menetlusega.

Kõnealust loetelu võib muuta kooskõlas artikli 11 lõikes 3 osutatud menetlusega.

Artikkel 5
Haldaja turvalisuse tagamise kava

1. Iga liikmesriik nõuab igalt tema territooriumil asuva Euroopa esmatähtsa infrastruktuuri omanikult/haldajalt haldaja turvalisuse tagamise kava koostamist ja selle ajakohastamist ning selle ülevaatamist vähemalt iga kahe aasta järel.
2. Haldaja turvalisuse tagamise kava alusel tehakse kindlaks Euroopa esmatähtsa infrastruktuuri varad ja luuakse nende kaitseks vajalikud turvalahendused vastavalt II lisale. Haldaja turvalisuse tagamise kavaga seotud valdkondlikke nõudeid, milles arvestatakse olemasolevaid ühenduse meetmeid, võib vastu võtta kooskõlas artikli 11 lõikes 3 osutatud menetlusega.

Komisjon võib kooskõlas artikli 11 lõikes 2 osutatud menetlusega otsustada, et I lisas loetletud valdkondades kohaldatavate konkreetsete meetmete korral on haldaja turvalisuse tagamise kava koostamise nõue täidetud.

3. Euroopa esmatähtsa infrastruktuuri omanik/haldaja edastab haldaja turvalisuse tagamise kava liikmesriigi asjaomasele ametiasutusele ühe aasta jooksul pärast kõnealuse infrastruktuuri Euroopa esmatähtsaks infrastruktuuriks määramist.

Kui lõike 2 alusel kiidetakse heaks haldaja turvalisuse tagamise kavaga seotud valdkondlikud nõuded, esitatakse haldaja turvalisuse tagamise kava liikmesriigi asjaomasele ametiasutusele alles ühe aasta jooksul pärast valdkondlike nõuete vastuvõtmist.

4. Iga liikmesriik loob süsteemi, millega tagatakse haldaja turvalisuse tagamise kava ja nende rakendamise üle piisav ja regulaarne järelevalve vastavalt artikli 7 lõikele 1 teostatud riski- ja ohuhindamiste alusel.
5. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. oktoobri 2005. aasta direktiiv 2005/65/EÜ, mis käsitleb sadamate turvalisuse tugevdamist, juba täidab haldaja turvalisuse tagamise kava koostamise nõuet.

Artikkel 6
Turvalisuse kontaktametnik

1. Iga liikmesriik nõuab tema territooriumil asuvate Euroopa esmatähtsate infrastruktuuride omanikelt/haldajatelt, et nad määraksid turvalisuse kontaktametniku, kes vastutaks turvaküsimustega seotud kontaktide eest infrastruktuuri omaniku/haldaja ja esmatähtsate infrastruktuuride kaitse eest vastutavate liikmesriigi asjaomaste ametiasutuste vahel. Turvalisuse kontaktametnik määratakse ametisse ühe aasta jooksul pärast asjaomase infrastruktuuri Euroopa esmatähtsaks infrastruktuuriks määramist.
2. Iga liikmesriik edastab kindlakstehtud riske ja ohte käsitleva teabe asjaomase Euroopa esmatähtsa infrastruktuuri turvalisuse kontaktametnikule.

Artikkel 7
Aruandlus

1. Iga liikmesriik teostab tema territooriumil asuvate Euroopa esmatähtsate infrastruktuuride riski- ja ohuhinnangu ühe aasta jooksul pärast kõnealuste infrastruktuuride Euroopa esmatähtsaks infrastruktuuriks määramist.
2. Iga liikmesriik esitab komisjonile kokkuvõtte igas I lisas osutatud valdkonnas tuvastatud haavatavuse-, ohu- ja riskiliikide kohta 18 kuu jooksul pärast artikli 4 lõikes 2 sätestatud loetelu vastuvõtmist ja pärast seda iga kahe aasta tagant.

Artikli 11 lõikes 3 osutatud menetluse kohaselt töötatakse kõnealuste aruannete jaoks välja ühtne vorm.

3. Komisjon hindab, kas Euroopa esmatähtsate infrastruktuuride kaitseks on vaja erimeetmeid iga valdkonna puhul eraldi.
4. Euroopa esmatähtsaid infrastruktuure ohustavate haavatavuste, ohtude ja riskide hindamiseks võib välja töötada ühtse metoodika kooskõlas artikli 11 lõikes 3 osutatud menetlusega.

Artikkel 8
Komisjoni toetus Euroopa esmatähtsatele infrastruktuuridele

Komisjon toetab Euroopa esmatähtsate infrastruktuuride omanikke/haldajaid võimaldades neile juurdepääsu esmatähtsate infrastruktuuride kaitsega seotud olemasolevatele headele tavadele ja metoodikale.

Artikkel 9
Esmatähtsate infrastruktuuride kaitse kontaktpunktid

1. Iga liikmesriik määrab esmatähtsate infrastruktuuride kaitse kontaktpunkti.
2. Kontaktpunkti kaudu kooskõlastatakse esmatähtsate infrastruktuuride kaitsega seotud küsimusi liikmesriigi sees ning teiste liikmesriikide ja komisjoniga.

Artikkel 10

Konfidentsiaalsus ja esmatähtsate infrastruktuuride kaitsega seotud teabevahetus

1. Käesoleva direktiivi kohaldamisel võtab komisjon vastavalt otsusele 2001/844/EÜ, ESTÜ, Euratom vajalikud meetmed, et kaitsta teavet, millele tal on juurdepääs või mida talle edastavad liikmesriigid ning mille suhtes kehtivad konfidentsiaalsusnõuded. Liikmesriigid võtavad vastavalt asjaomastele riiklikele õigusaktidele samaväärseid meetmeid. Nõuetekohaselt võetakse arvesse seda, kui ulatuslik on ühenduse või ühe või enama liikmesriigi olulistele huvidele põhjustatud võimalik kahju.
2. Liikmesriigid teostavad julgeolekukontrolli iga isiku suhtes, kes käesoleva direktiivi alusel töötab esmatähtsate infrastruktuuride kaitsega seotud konfidentsiaalse teabega.
3. Liikmesriigid tagavad, et liikmesriikidele või komisjonile edastatud esmatähtsa infrastruktuuri kaitsega seotud teavet kasutatakse ainult esmatähtsate infrastruktuuride kaitse eesmärgil.

Artikkel 11

Komitee

1. Komisjoni abistab komitee, kuhu kuulub iga esmatähtsa infrastruktuuri kaitse kontaktpunkti üks esindaja.
2. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 3 ja 7, võttes arvesse nimetatud otsuse artiklit 8.
3. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7, võttes arvesse nimetatud otsuse artiklit 8.

Otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõikes 6 sätestatud perioodiks kehtestatakse üks kuu.

4. Komitee võtab vastu oma töökorra.

Artikkel 12

Rakendamine

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi täitmiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 31. detsembriks 2007. Nad edastavad kõnealuste normide teksti ning kõnealuste normide ja käesoleva direktiivi vahelise vastavustabeli viivitamata komisjonile.

Kui liikmesriigid kõnealused õigusnormid vastu võtavad, lisavad nad nendesse või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetud põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 13
Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamise päeva *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 14
Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud kõigile liikmesriikidele.

Brüssel,

Nõukogu nimel

I LISA

ESMATÄHTSATE INFRASTRUKTUURIDE VALDKONDADE LOETELU

Valdkond	Alamvaldkond
I Energeetika	1 Nafta ja maagaasi tootmine, rafineerimine, töötlemine, ladustamine ja turustamine torustiku kaudu. 2 Elektri tootmine ja ülekanne
II Tuumatööstus	3 Tuumaainete tootmine ja ladustamine/töötlemine
III Teabe- ja infotehnoloogia	4 Teabesüsteemide ja võrkude kaitse 5 Mõõteriistade automatiseerimine ja kontrollsüsteemid (SCADA jne) 6 Internet 7 Tavatelekommunikatsiooni teenuste osutamine 8 Mobiilsete telekommunikatsiooni teenuste osutamine 9 Raadioside ja navigeerimine 10 Satelliitside 11 Ringhääling
IV Vesi	12 Joogiveevarustus 13 Vee kvaliteedi kontroll 14 Veetagavarad ja vee hulga kontroll
V Toiduained	15 Toiduainete tarnimine ning toiduohutuse ja turvalisuse tagamine
VI Tervishoid	16 Arsti- ja haiglaravi 17 Ravimid, seerumid, vaktsiinid ja farmaatsiatooted 18 Biolaboratooriumid ja bioloogilised ained
VII Finantssektor	19 Maksete ja väärtpaberitehingute arveldusinfrastruktuurid ning süsteemid 20 Reguleeritud turud
VIII Transport	21 Maanteetransport 22 Raudteetransport 23 Õhutransport 24 Siseveetransport 25 Meretransport (pikad ja lühikesed mereteed)
IX Keemiatööstus	26 Keemiliste ainete tootmine ja ladustamine/töötlemine 27 Ohtlike kaupade torustikud (keemilised ained)
X Kosmos	28 Kosmos
XI Teadusrajatised	29 Teadusrajatised

II LISA

HALDAJA TURVALISUSE TAGAMISE KAVA

Haldaja turvalisuse tagamise kavaga määratletakse esmatähtsate infrastruktuuride omanike ja haldajate varad ning luuakse nende kaitseks asjakohased turvalahendused. Haldaja turvalisuse tagamise kava hõlmab vähemalt järgmist:

- oluliste varade identifitseerimine;
- riskianalüüs, mille aluseks on peamised ohustsenaariumid, iga vara haavatavus ja potentsiaalne mõju;
- vastumeetmete identifitseerimine, valik ja tähtsusjärjestus. Tuleb eristada järgmiseid meetmeid:
 - **Alalised turvameetmed**, mille all määratakse kindlaks hädavajalikud investeeringud turvalisusse ja vahendid, mida omanik/haldaja ei saa paigaldada lühiajalise etteteatamisega. Käesolev punkt hõlmab teavet, mis käsitleb üldisi meetmeid, tehnilisi meetmeid (sealhulgas avastamis-, juurdepääsukontrolli-, kaitse- ja ennetusvahendite paigaldamist), organisatoorseid meetmeid (sealhulgas häire- ja kriisihaldusmenetlused), kontrolli- ja tõendusmeetmeid, sidet, teadlikkuse tõstmist ja koolitust ning infosüsteemide turvalisust.
 - **Astmelised turvameetmed**, mille saaks aktiveerida olenevalt erinevatest ohutasemetest.

FINANTSSELGITUS

Poliitikavaldkon(na)d: Justiits- ja siseküsimused

Tegevusvaldkond: Esmatähtsate infrastruktuuride kaitse

MEETME NIMETUS: Euroopa esmatähtsate infrastruktuuride identifitseerimise ja määramise ning nende kaitse parandamise vajaduse hindamise kohta

1. EELARVERIDA(-READ) + RUBRIIK (RUBRIIGID)

-

2. ÜLDANDMED

2.1. Kogueraldis meetmele (B osa): assigneeringute summa miljonites eurodes

-

2.2. Kohaldamisaeg:

Alates 2006. aastast

2.3. Üldine mitme aasta kulude eelkalkulatsioon:

- a) Kulukohustuste assigneeringute / maksete assigneeringute (finantssekkumise) ajakava (vt punkt 6.1.1)

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	[2006]	[2007]	[2008]	[2009]	[2010]	[2011]	Kokku
Kulukohustused	-	-	-	-	-	-	-
Maksed	-	-	-	-	-	-	-

- b) Tehniline ja haldusabi ning toetuskulud (vt punkt 6.1.2)

Kulukohustused	-	-	-	-	-	-	-
Maksed	-	-	-	-	-	-	-

Vahesumma a+b	-	-	-	-	-	-	-
---------------	---	---	---	---	---	---	---

Kulukohustused	-	-	-	-	-	-	-
Maksed	-	-	-	-	-	-	-

c) Personali- ja muude halduskulude üldine finantsmõju
(vt punktid 7.2 ja 7.3)

Kulukohustused maksed	/	1 280 000	1 280 000	1 280 000	1 280 000	1 280 000	1 280 000
-----------------------	---	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------

KOKKU a+b+c		1 280 000	1 280 000	1 280 000	1 280 000	1 280 000	1 280 000
Kulukohustused		1 280 000	1 280 000	1 280 000	1 280 000	1 280 000	1 280 000
Maksed		1 280 000	1 280 000	1 280 000	1 280 000	1 280 000	1 280 000

2.4. Kooskõla finantsplaneeringu ja finantsperspektiiviga

Käesolev direktiiv on kokkusobiv 2007.–2013. aasta programmiga „Terrorismi ja muude julgeolekuga seotud riskide ennetamine, nendeks valmisolek ja nende tagajärgede likvideerimine”.

2.5. Finantsmõju tuludele:

Euroopa esmatähtsate infrastruktuuride kaitse programmi rakendamisele aidatakse kaasa hiljuti vastu võetud 2007—2013. aasta programmiga „Terrorismi ja muude julgeolekuga seotud riskide ennetamine, nendeks valmisolek ja nende tagajärgede likvideerimine” (137,5 miljonit eurot), mille eesmärk on kaitsta inimesi turvariskide eest ning parandada selliste füüsiliste vahendite, teenuste, infotehnoloogia rajatiste, võrkude ja infrastruktuuri varade kaitset, mille kahjustada saamisel või hävimisel oleks tõsine mõju esmatähtsatele sotsiaalsetele funktsioonidele. Programm on osa turvalisuse ja vabaduste kaitse raamprogrammist. Programmi kohaldusala on piiratud, sest ta ei hõlma seadmetesse ja riistvarasse tehtavaid investeeringuid. Kõnealust programmi ei kohaldata küsimuste suhtes, mida rahastatakse muudest vahenditest, näiteks suurõnnetuste puhuks loodud kiirreageerimisvahendist.

Seoses ennetamise ja valmisolekuga on programmi eesmärgiks:

- soodustada, edendada ja toetada esmatähtsa infrastruktuuri riski- ja ohuhindamiste, sealhulgas kohapealsete hindamiste teostamist, et kindlaks määrata ohud, haavatavused ja turvalisuse parandamise vajadused;
- edendada ja toetada ühtseid operatiivmeetmeid, millega parandada piiriüleste tarneahelate turvalisust tingimusel, et konkurentsieeskirju siseturul ei moonutata;

- c) edendada ja toetada minimaalsete turvanõuete koostamist, heade tavade vahetust, riskihindamise vahendeid, erinevate valdkondade infrastruktuuride võrdlemisel ja prioriteetide püstitamisel kasutatavat metoodikat ja esmatähtsate infrastruktuuride kaitsega seotud haavatavuste ja vastastikuste mõjude analüüsimist;
- d) edendada ja toetada esmatähtsa infrastruktuuri kaitsega seoses kogu ühendust hõlmavat kooskõlastamist ja koostööd. Vajadusel töötatakse välja minimaalsete kaitsemeetmete ettepanekud ja ühtsed suunised.

Seoses tagajärgede likvideerimisega on programmi eesmärk:

- a) oskusteabe, kogemuste ja tehnoloogia vahetuse edendamine, soodustamine ja toetamine;
- b) asjaomase metoodika ja kriisikavade väljatöötamise soodustamine, edendamine ja toetamine;
- c) julgeolekualaste eriteadmiste reaalses kasutamise tagamine üldise tagajärgede likvideerimise, kiirreageerimise ja kodanikukaitse mehhanismide raames.

Ettepanekul puudub seetõttu finantsmõju tuludele.

3. EELARVE TUNNUSJOONED

Kulu liik		Uus	EFTA osamaks	Taotlejariikide osamaksud	Finantsperspektiivi rubriik
Mittekohustuslik	Liigendama ta	-	-	-	Ei

4. ÕIGUSLIK ALUS

Ettepaneku õiguslik alus on Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikkel 308.

5. KIRJELDUS JA PÕHJENDUS

5.1. Vajadus ühenduse sekkumise järele

5.1.1. Taotletavad eesmärgid

Euroopa esmatähtsa infrastruktuuri kaitse programmi ühtse raamistiku loomiseks sobib kõige paremini direktiiv, sest erinevatel liikmesriikidel on esmatähtsa infrastruktuuri kaitsele erinevad lähenemisviisid ja erinevad õigustraditsioonid. Esitades peamised ideed ja võimaldades liikmesriikidel kasutada nende vajadusteks kõige paremini sobivaid lähenemisviise, on Euroopa esmatähtsa infrastruktuuri kaitse programmi eesmärgid täies mahus saavutatavad juba praeguseks kasutuses olevate meetmete alusel.

5.1.2. Eelhindamisega seoses rakendatavad meetmed

Kõigi Euroopa esmatähtsa infrastruktuuri kaitse programmi väljatöötamise seisukohalt oluliste huvirühmadega on konsulteeritud. Seda on tehtud järgmiste meetmete abil:

- Euroopa esmatähtsaid infrastruktuure käsitlev roheline raamat võeti vastu 17. novembril 2005 ja konsultatsiooniperiood lõppes 15. jaanuaril 2006. aastal. Konsultatsioonide käigus esitas ametlikud vastused 22 liikmesriiki. Lisaks sellele esitas rohelise raamatu kohta märkusi umbes 100 erasektori esindajat. Vastustes toetati üldiselt EPCIPi loomise ideed.
- Komisjon korraldas kolm esmatähtsate infrastruktuuride kaitset käsitlevat seminari (2005. aasta juunis ning septembris ja 2006. aasta märtsis). Kõigist kolmest seminarist võtsid osa liikmesriikide esindajad. Erasektori esindajad kutsuti osalema 2005. aasta septembris ja 2006. aasta märtsis toimunud seminaridel.
- Esmatähtsate infrastruktuuride kaitse kontaktpunktide mitteametlikud kohtumised. Komisjon korraldas kaks liikmesriikide esmatähtsate infrastruktuuride kaitse kontaktpunktide kohtumist (2005. aasta detsembris ja 2006. aasta veebruaris).
- Mitteametlikud kohtumised erasektori esindajatega. Mitmeid mitteametlikke kohtumisi peeti ka üksikute ettevõtjate ja tööstusühenduste esindajatega.
- Komisjoni siseselt on EPCIPi väljatöötamist edendatud esmatähtsate infrastruktuuride kaitsega tegeleva töörühma regulaarsetel kohtumistel. Kõnealune töörühm on ELi sisest terrorismi käsitleva talitustevahelise töörühma alarühm.

5.2. Kavandatav tegevus ja eelarvelise sekkumise korraldus

Mõju eelarvele on hinnatud lisatud finantsselgituses.

5.3. Rakendusmeetodid

Kuna tegemist on direktiiviga, ei ole eelarve täitmise meetodid vajalikud.

6. FINANTSMÕJU

6.1. Kogu finantsmõju B osale – (kogu programmiperioodi jooksul)

6.1.1. Finantssekkumine

-

6.1.2. Tehniline ja haldusabi, toetuskulud ja IT-kulud (kulukohustuste assigneeringud)

-

6.2. Kulude arvestus B osas ettenähtud meetmete kaupa (kogu programmiperioodi jooksul)

-

7. MÕJU PERSONALILE JA HALDUSKULUD

7.1. Mõju personalile

Ametikoha liik		Meetme haldamiseks vajalik olemasolev personal		Kokku	Meetmest tulenevate ülesannete kirjeldus
		Alaliste ametikohtade arv	Ajutiste ametikohtade arv		
Ametnikud või ajutine personal	A	8 A	1 C	10	Teabe kogumine ja töötlemine
	B	1 B			Komitee kohtumiste ettevalmistamine
	C				
Muu personal					
Kokku		9	1	10	

Personali- ja haldusressursside vajadused kaetakse juhtivale peadirektoraadile tehtud eraldisest iga-aastase eraldamismenetluse raames.

7.2. Personaliga seotud üldine finantsmõju

Personali liik	Summa (eurodes)	Arvutusmeetod*
Ametnikud	1 080 000	108 000x10=1 080 000
Ajutised töötajad	48 000	4 000 x 12 = 48 000
Muu personal (täpsustada eelarverida)		
Kokku	1 128 000	

Summad on kogukulud kaheteistkümne kuu kohta.

7.3. Muud tegevusest tulenevad halduskulud

Eelarverida (number ja nimetus)	Summa (eurodes)	Arvutusmeetod
Kogueraldis (jaotis A7)		
A0701 – Lähetused	24 000	2000 x 12 kuud= 24 000
A07030 – Koosolekud	-	-
A07031 – Kohustuslikud komiteed	128 000	32 000 x 4 kohtumist aastas= 128 000
A07032 – Mittekohustuslikud komiteed	-	-
A07040 – Konverentsid	-	-
A0705 – Uuringud ja konsultatsioonid	-	-
Muud kulud (täpsustada)		
Teabesüsteemid (A-5001/A-4300)	-	-
Muud kulud – A osa (täpsustada)		
Kokku	152 000	

Summad on kogukulud kaheteistkümne kuu kohta.

Täpsustage komitee liik ja rühm, millesse see kuulub.

I	Kokku aasta kohta (7,2+7,3)	1 280 000
II	Meetme kestus	kestab
III.	Meetme kogukulu (I x II)	

8. JÄRELMEETMED JA HINDAMINE

8.1. Järelmeetmete korraldus

-

8.2. Kavandatava hindamise korraldus ja ajakava

-

9. PETTUSEVASTASED MEETMED

-